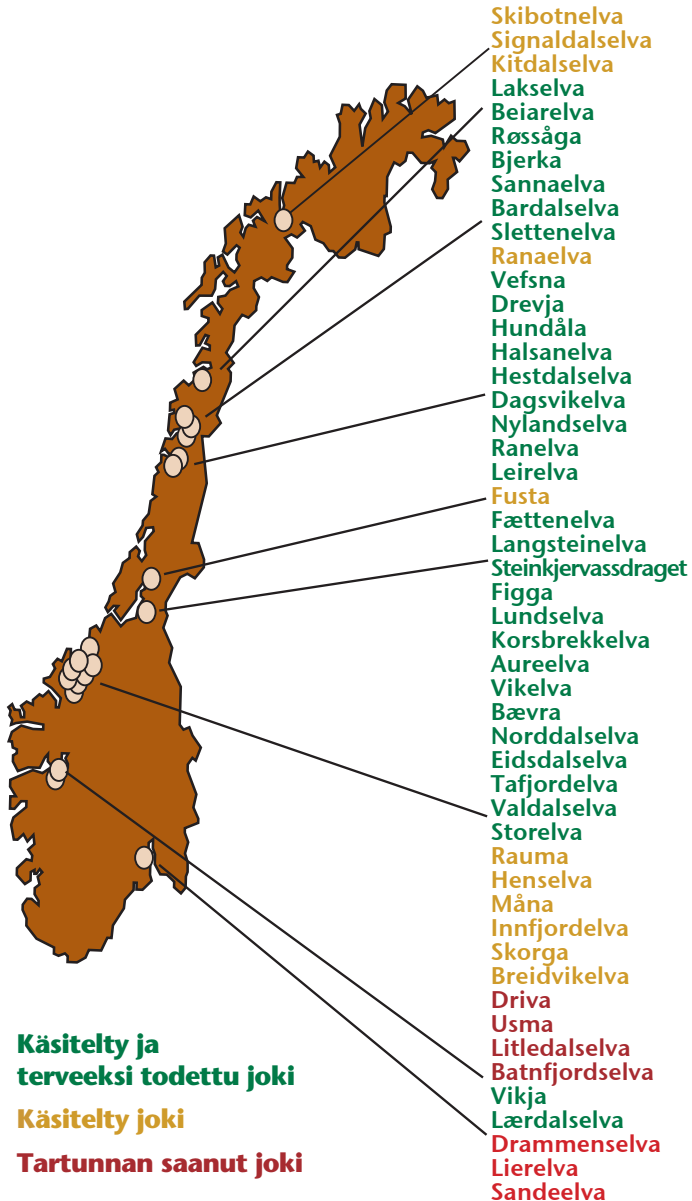


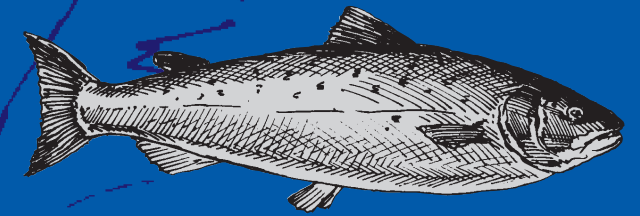
Gyrodactylus salaris -tilanne Norjan vesistöissä 1.6.2018



heining - 2018



Terveen kalan puolesta



Näin estät Gyrodactylus salaris-lohiloisen leviämisen

Jos sinulla on kysymyksiä "Gyrostä" ja tartunnan leviämisestä, ota yhteyttä Mattilsynet-virastoon puh. 22 40 00 00

www.mattilsynet.no

Mikä on Gyrodactylus salaris?

Gyrodactylus salaris on pieni loinen (n. 0,5 mm pitkä), joka on hengenvaarallinen Norjan lohelle. Se kiinnittyy pienillä väkäsillä lohenoikiasiin ja syö kalan ihoa. G. salaris voi lisääntyä suvuttomasti ja synnyttää loheen useita tuhansia poikasia ennen kuolemaansa. Loista kutsutaan usein lohentappajaksi tai "Gyroksi"

Miten tämä liittyy minuun?

Tämän loisen vaikutus loheen on niin vakava, että lohi saattaa kadota saastuneista joista kokonaan. Jos levitämme loista, saattaa villilohen pyytämistä Norjassa tulla historiaa. Siksi on erittäin tärkeää, että kaikki joissa ja makeissa vesissä liikkujat tietävät, miten heidän tulee toimia. Meidän tulee kaikkien tehdä parhaamme, ettei loinen leviä uusiin jokiin.

Mistä G. salaris on lähtöisin?

G. salaris on luultavasti jo pitkään elänyt Baltian joissa, Suomessa ja Venäjällä ja mahdollisesti myös Itä-Ruotsissa. Baltian lohi kestää loista paremmin kuin Norjan lohi. Norjassa loinen havaittiin ensimmäisen kerran vuonna 1975 sen jälkeen kun istutuskalaa tuotiin Ruotsista. Tämä korostaa, miten tärkeää on, että kalaa ei istuteta uusiin vesistöihin tai kalaa ei siirretä vesistöissä tai vesistöjen välillä.

Voiko lohi kehittää vastustuskykyään?

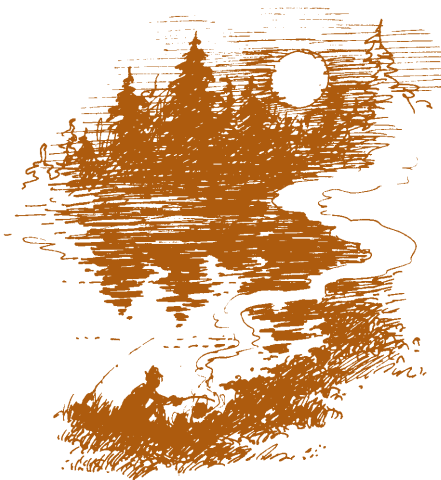
Norjan lohella on erittäin huono vastustuskyky loista vastaan. On epävarmaa, miten kauan vastustuskyvyn kehittyminen kestää, jotta se olisi niin hyvä, ettei loinen uhkaksi lohikantaamme. Kokemuksemme Norjan vesistöistä, joissa on Gyro-tartunta, on se, että loinen saattaa tuhota lohikannan kokonaan.

Miten loinen leviää?

Loinen voi levitä saastuneissa vesistöissä olleiden kalojen, verkkojen, varusteiden ja veden mukana. Loisen leviäminen uusille alueille Norjassa johtuu useimmiten saastuneen kalan siirtämisestä, mutta se voi levitä myös monissa vesistöissä käytettävien välineiden myötä. G. salaris pystyy elämään useita päiviä kosteissa olosuhteissa, esim. muovipusseissa, kuolleissa kaloissa tai välineissä, kuten kahluusaappaissa, verkoissa, siimoissa ja haaveissa. Kalastusvälineet eivät ole ainoita, jotka voivat tartuttaa, vaan kaikki välineet, joita vesistöissä käytämme: kumiveneet, kumipatjat, kanootit ja kajakit.

SIKSI:

- Kalaa ei saa siirtää tai istuttaa ilman lupaa Norjan elintarviketurvallisuusvirastolta (Mattilsynet) tai lääninhallitukselta (Fylkesmannen).
- Kalaa ei saa pestä tai perata muualla kuin sen pyyntipaikassa.
- Välineitä ei saa siirtää vesistöissä tai vesistöjen välillä ilman kuivaamista ja desinfiointia.
- Vettä ei saa kaataa muualle kuin sinne, mistä se on otettu.



Muista tämä ennen kuin siirät välineitä vesistöissä/vesistöjen välillä:

Käy desinfiointiasemalla desinfioimassa välineesi, tai

desinfioi itse Virkon-S:llä (jota myydään mm. Felleskjøpetissä). Valmista Virkon-S:stä 1 % liuos ja levitä liuosta välineille ja huuhtelee aikaisintaan 15 minuutin kuluttua. Kokemusten mukaan Virkon-S ei vahingoita välineitä. Noudata pakkauksen ohjeita tai ota yhteyttä Mattilsynetiin saadaksesi lisätietoa

tai

huolehdi, että kaikki välineet ovat täysin kuivia ennen kuin ne siirretään seuraavaan vesistöön. Tämä koskee kalastusvälineitä, haaveja, veneitä, saappaita ja muita välineitä, jotka ovat olleet kosketuksissa veteen.

MUISTA: Veden ja kalan siirtäminen vesistöjen välillä/vesistöissä on kielletty ja muodostaa riskin gyron leviämiseksi.

Älä pese ja perkaa kalaa muualla kuin sen pyyntipaikalla.



Desinfioi ja/tai kuivaa välineet ennen niiden siirtoa vesistöissä tai vesistöjen välillä.